

terraferits@gmail.com
<http://terraferida.cat/>

NOTA DE PREMSA – 13 DE JUNY 2020

El decret de mesures urgents de protecció del territori no protegeix 51.700 hectàrees com explica el Govern

Una recerca de Terraferida mostra que les hectàrees protegides en realitat són només 5.251

Prop del 50% de les parcel·les que el Govern considera que ha protegit ja estan edificades

El Decret Llei 9/2020, de 25 de maig, de mesures urgents de protecció del territori de les Illes Balears, no protegeix el sòl rústic com va explicar el Govern. La informació emesa després de l'aprovació del decret deia, pel que fa al sòl rústic, que es protegien 51.760 hectàrees, el que suposava un 15% de la superfície d'aquest sòl a Mallorca. La protecció, segons el Govern, vendria del fet que el decret llei prohibeix l'edificació dins les Àrees de Prevenció de Riscos (APR), figura de les Directrius d'Ordenació Territorial que estableix 4 categories: Incendi, Erosió, Esllavissament i Inundació. Amb la nova Llei agrària, les Zones d'alt Risc d'Incendi (ZAR) són actualment APR d'incendis.

Terraferida ha pogut calcular amb detall les parcel·les i superfícies realment afectades mitjançant un Sistema d'Informació Geogràfica (SIG). Aquesta eina permet superposar les capes d'informació (cadastre, APRs, altres figures de Sòl Rústic Protegit, etc.) i comprovar que les parcel·les que passen a ser inedificables amb el decret llei són 1.489, que ocupen 5.251 hectàrees.

El filtratge del SIG ha permès identificar que el 50% de les parcel·les que el Govern diu haver protegit ja estan edificades. Aquest fet s'ha pogut acreditar amb la fitxa cadastral. Les parcel·les protegides (mapa 1), per tant, en cap cas no ocupen les 51.760 hectàrees que el Govern es va afanyar a anunciar, sinó més aviat una desena part. Així, la superfície total de sòl rústic inedificable augmenta un 1,4%, no un 15% com es va dir.

El SIG ha permès comprovar el nombre de parcel·les edificables protegides a cada municipi. Gairebé una quarta part de les parcel·les protegides a Mallorca (346) corresponen a una zona inundable del municipi de Campos. Els altres dos municipis amb un nombre significatiu de parcel·les protegides són Palma (135), al Prat de Sant Jordi, i Sa Pobla (60 parcel·les). Aquestes 3 àrees inundables suposen més d'un terç de la superfície protegida pel decret llei, tot i que en bona part ja està edificada.

terraferits@gmail.com
<http://terraferida.cat/>

Com ha calculat el Govern la protecció? Les 51.760 hectàrees resulten de la superposició del sòl rústic ja inedificable (AANP, ANEI, ARIP boscos, APT i AT-C) i les delimitacions d'APR vigents. Amb aquest càlcul, el Govern hauria inclòs parcel·les ja edificades, pedreres, carreteres o terrenys que ja han estat arrasats per l'autopista Lluçmajor-Campos, per exemple. Tot plegat indica manca de rigor i precipitació a l'hora d'aprovar el decret llei sense conèixer el seu abast real i publicitar una protecció que en gran mesura no existeix. Les crítiques ferotges de l'oposició també són infundades i ni tan sols no s'han preocupat de verificar l'abast de la norma que desqualifiquen.

Aquesta protecció tan escassa s'explica per la manca d'ambició proteccionista del Govern en l'àmbit polític i, tècnicament, per l'article 4.2.2 que diu: "*En parcel·les incloses parcialment dins les APR es poden autoritzar edificacions sempre que no s'emplacin en la superfície de la parcel·la inclosa dins l'esmentada àrea. Als efectes d'edificabilitat la superfície a considerar serà la totalitat de la parcel·la*". La realitat, però, és que la majoria de parcel·les edificables afectades per una APR a Mallorca no estan íntegrament incloses en aquesta figura i, per tant, poden seguir edificant-se dins la part de la parcel·la no afectada per l'àmbit de l'APR (Ex. si una parcel·la té 14.000 m² i està dins la categoria de Sòl Rústic Comú en Règim General, es podrà seguir edificant al lloc de la parcel·la no afectada per l'APR. Succeirà el mateix si la parcel·la està en SRP- ARIP, sol rústic protegit com a àrea rural d'interès paisatgístic, i té 50.000 m²). En la majoria de casos, doncs, el decret llei sols indica en quina part de la parcel·la no es pot edificar, però segueix essent edificable.

A tall d'exemple: a Santa Maria només una parcel·la queda inedificable; a Valldemossa, cinc (que ja estaven protegides en la seva major part per la LEN); a Ariany, set; o a Alaró, vuit. En el cas de Campos, el Govern calcula que ha protegit 4.400 hectàrees (mapa 4) però la realitat és que quan es resten les parcel·les edificades, les carreteres, les inferiors a 15.000 m² i les que continuen essent edificables, just en queden 346, que ocupen 1.071 hectàrees (mapa 5).

Terraferida ja va advertir el Govern de l'abast real del decret llei dies després de la seva aprovació, suggerint esmenar-lo immediatament en vista que l'abast és enormement inferior al que s'ha explicat. Atès que no hi ha cap impediment tècnic ni jurídic per esmenar-lo, instam els partits del Govern a considerar la informació que aquí s'exposa i a esmenar el decret llei com més aviat millor i amb efectes retroactius per evitar el que ja s'ha produït: una allau de peticions de llicències que podria acabar aconseguint l'efecte contrari al desitjat.

El decret llei, en definitiva, tindrà un efecte de protecció molt petit sobre el sòl rústic i no frenarà l'allau urbanitzador de fora vila, on els darrers 25 anys s'han concedit al voltant de 10.000 llicències per edificar grans habitatges amb piscines. Aquest fenomen edificador ha provocat l'abandonament massiu de l'agricultura, la pèrdua de desenes de milers de llocs de treball, la desaparició de l'estructura agrària i una dependència alimentària de l'exterior preocupant. Els usos residencials i la rururbanització del camp han disparat el consum de recursos com l'aigua. La

terraferits@gmail.com
<http://terraferida.cat/>

substitució de la terra fèrtil per paviments de ciment i asfalt està destruint la capacitat productiva de la terra que ha proporcionat aliment i una diversitat biològica d'un valor incalculable al llarg de milers d'anys. L'impacte de la urbanització al camp multiplica les necessitats de xarxes de proveïment d'electricitat, instal·lació de fosses sèptiques i de mobilitat amb noves carreteres i autopistes. La devastació del paisatge, els coneixements del medi rural i la memòria biocultural que ha permès una explotació racional dels recursos al llarg de quatre mil anys està sent esborrada per convertir el sòl rústic en una immensa urbanització de solars grans destinada en exclusiva a estrangers rics.

A les Pitiüses han prohibit que no es pugui construir dins Xarxa Natura 2000, cosa que a Mallorca encara es permet. El que reivindicam és que tot el sòl rústic de les Balears sigui no edificable.

Menorca va protegir íntegrament el medi rural de l'edificació amb el seu Pla Territorial l'any 2003. Avui tothom reconeix que va ser un encert històric i que això ha permès conservar agricultura, usos i paisatge fent-ho compatible amb la resta de sectors econòmics, inclòs el turisme. Aquest és el camí.

Més informació: Jaume Adrover (627 733 795).
